

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési penzek és reklamációk
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felélős szerkesztő: Dr. OZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petitos egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlert petit sora 50 fill.

Középiscolát Muraszombatnak.

Megendekezünk lapunk egyik nemrég megjelent számában, hogy Muraszombat közönsége mozgalmat indított egy középiskola felállítására iránt. E mozgalom eredménye az alábbi körlevél, melyet az értekezlet megbízásából Takats R. István igazgató szerkesztett.

Tisztelt tanító és körjegyző uraknak!

A muraszombati járás egy kiterjedésére, mint lakosainak számára nézve az ország legnagyobb járásainak egyike. Földrajzi fekvésénél fogva pedig itt a határszélen a magyarság hatalmas védőbástyája a szomszédos német és szláv áramlatokkal szemben.

Lakosságának hazafisága, józansága, szorgalma és intellektuális volta kiállja a versenyt az ország bármely vidékének népevel.

Ily kiterjedt, népes és a felsorolt tulajdonságok birtokában levő járásban az ember szeme önkénytelenül keres ipari és gazdasági vállalatokat, kulturális intézményeket, melyek a vidék jöletét és a lakosság művelődését volnának hivatva fejleszteni s amelyek itt minden tekintetben termékeny talajra is találnának.

Ezzel szemben mit látunk? Sívárságot, elmaradottságot minden téren!

E tekintetben felettünk az utolsó néhány évtized majdnem nyomtalanul tünt el. Né-

pünk munkabíró javarésze évenként ezerszáma kénytelen más vidéken kényerelt keresni Elmegy hónapokra, évekre, itt hagyja otthonát, hogy testet ölt munka után kincset ugyan nem — de megtört testtel-lelket hozhasson haza. Mennyivel szívesebben maradnának szegények itthon, csak nyújtának nekik módot, hogy mindennapi kényerüket itt, családjuk közelében megkereshessék.

Eppen ilyen szomorúan állunk kulturális intézmények tekintetében is!

Igaz, népiskoláink hivatásuk magaslatán állanak, sőt mondhatjuk, hogy a fent említett sívárságban járásunk népiskolái az egyedüli oázis, melyen szemünk jóleső érzéssel megpihenhet. De szabad-e ezzel megelégednünk? Nem oda kell-e törekednünk, hogy népünk erre hivatott ifju nemzedéke a népiskolából kikerülve, ne legyen kénytelen szülői házat már zsenge korban elhagyni? Hány kiváló tehetség ifju kénytelen tudvágyát és képességeit elfojtani, mert szüleinek anyagi helyzete nem engedi meg a házonkívüli tanultatás nagy költségeit. Hány nagyra hivatott tehetség kallódik el ily módon hazánk s a magyarság nagy kárára!

Eddig, ha elmaradottságunkról panaszkodtunk, mindig az volt a kifogás: „Nincs vasutunk, nem tehetünk semmit!“ Most már előhaladásunk ezen egyik főakadálya is megszűnt! A vasút, ez a fontos gazdasági

és művelődési létező immár a mi vidékünk is szeli; a haladás jöttéve szelődje a mi vidékünk is érinti. Most már csak rajtunk a sor — a régi testpedésből ébrednünk — cselekednünk kell!

Az eddig felmerült sok terv közül ki kell egyet ragadnunk, amely járásunk jogos érdekeit érinti és amely legkönnyebben keresztülvihető. *Sulyt kell arra helyeznünk hogy már első kezdeményezésünket siker koronázza, mert ez fogja majd a további alkotásokra a bizalmat és kitartást megadni.*

Nagy arányú iparvállalatokat alkotni egyelőre, saját erőnkől képtelenek vagyunk. Türelemmel, kitartással majd meg lesz az is!

De ime, itt fekszik előttünk egy terv, melynek keresztülvételére már évekel ezelőtt egyesültek a járás vezetőségei!

Ugyanis fordítsuk minden erőnket arra, hogy járásunk székhelyére egy középiskolát kapjunk! Hisszük, ezen terv keresztülvitelét örömmel üdvözölnék nemcsak a muraszombati, hanem a szomszédos járásokban is.

Ezen felhívás kerete szűk ahhoz, hogy egy ily hézagpótló intézményt kellőképp meg-tassunk. Annak szükségét és áldásos voltát ugyanis mindenki átérzi. Az eszme járásunk számottevő főurainál is élénk visszhangra talált s erkölcsi és anyagi támogatásukra is biztosan számíthatunk.

TÁROZA.

Két nap az Adrián

— a Muraszombat és Vidéke érdeklítő társasága —
(Folytatás)

Kellemesen borús nyári nap kedvezett az Abbaiziában tett kirándulásnak. A most főszén strajkolt Ungaró-Croata egyik esinos propellerjén indultunk el az Adamiék mólójáról. A tenger esendesen mozgott. Vize egészben sötét kelet volt, csak az egymásra talakodó apró habok tereje vont bele bosszu fehér esikokat. A hajó tele volt utassal. Nagyobbrára fűmekek randultak ki Abbaiziába és Lovranába.

Ezzel nem esett az eső s en utitársainmal együtt zavartalanul élvezhettem a szép kilátást. Barátom a ki mellettem ült a fedélzeten, magyarázott. Meg mutatta, hogy hol van a magyar határ. Fimennek van egy kellemes kiránduló helye, aheva vilamos vasút is visz ki. Caundra a neve s fő nevezetessége a tengeri fűrdő. Magában Fimennek ugyanis ninesen fűrdő. Ennek a fűrdőnek a deszka kerítése, amely belenyúl pár méternyre a tengerbe, kepezi a határt Magyarország és Ausztria között. A kerítés folytatását kepezi határvonal, mely fel a tengerre néző hegyoldalon, girbe görbe vonalban. A határ össze vissza van építve a házak és kertek rajt fekszenek a megyén. Van akár hány ház, amelyből a konyha Ausztriában a szoba pedig már Magyarországon van.

Rövid három negyed óráig tartó hajózás után a propeller kikötött az Abbaiziai kiségitő mo-

lon. A fő kikötőt, amely nehéz felházmagysága kövökből van építve, korra lavasszal egy kellemetlen borra össze döntötte.

Barátommal és kis ösevel Tibor tengerész felvél neki indultunk megnézni Abbaiziát. A Monte Maggiore lábánál kezdődött öböl partjára van ez a szép üdülőhely építve. Alig husz esztendő az egész telep, s az osztrak delmesség már is világhíre emelte. Teli és tavaszi sasonja olyan akár a Rivieran a grand saison. Pedig semmi különös ninesen rajta. Szép villákat, hazákat és hotelokat építettek, a tengerparton setányt csináltak és keszen volt a fűrdőhely. Csakhogy mindez jól és solidan van megcsinálva. A nemet alaposan látjuk mindenben. Előttében a magyar fűrdőkkel, ahol csak egy tessékjássék csinálnak egyet mást azért, hogy mesterséges jogozniat teremtsenek a közönség megszarolására. Abbaiziában turja az ember, hogy miért fizet u. n. fűrdő díjat tudjat, mert ezért a fűrdődjert van mit élvezni. Fenntartják belöle fűrdőhelyet, csinálnak utakat, parkokat, vízvezeteket, szóval gondoskodnak arról, hogy az üdülést keresők tenyleg üdüljenek és ne kelljen megelégedniük, hogy drága pénzüket semmit sem kapnak.

Szomorú dolog biz ez, és azt bizonyítja, hogy mi magyarok nem értünk az üzlethez. Mert nagyon jó üzlet az, ha az embernek adnak és nyújtanak is valamit a pénzéért, mert másodsor is odaviszi. Magyar fűrdőbe kevés ember megy kétszer egymásután. hacsak saját hajléka ninesen ottan. Kiváncsi voltam a lakás viszonyokra, s egy pár kiadó lakást megnéztem. A legszebb helyen, a nagy fényűzéssel berendezett Palace hotel térszomszédtságában, 10 méternyre a tengertől, egy

esinos villában az 1. emeleten 3 szobás lakást teljesen felszerelve, meg agyeművel is, berendezett konyhával és mellékkeliségekkel, vízvezetékkel, villany világítással és feleséges kiállással a tengerre kaplathat volna havonként 200 koronáért, tehát az egész fűrdő sasonra 400 koronáért. Balaton Almáiban pedig ahol a családok nyaral, félóránnyira a Balatonról, 2 szoba és hiányosan berendezett konyha, világítás nélkül 300 koronába került egész sasonra. És ehhez a villához bokáig erő porban lehet eljutni, kutja ninesen és minden kauna vizet 10 fillért vagyunk kénytelenek fizetni. Megjegyzendő meg, hogy Almáiban egy szikrát ninesen hűvösebb levegő, mint Abbaiziában. És ez a különbség az árakban és viszonyokban mindegyik meg van. De jobb erőll nem is beszélni, meg hazatiatlannak tartják az embert ebben a túlipános világhoz.

A lakás nézegetés közben kedvet kaptunk egy kis tengeri fűrdőre. Gyönyörűen berendezett uszodák állnak a közönség rendelkezésére. Itt is oriaszi a különbség a balatonai és az abbaizi fűrdő házak között. És az utóbbiak oleosabbak. Tibor barátommal megfűrdőztünk. A tengernek éppen dalalya volt. Nagy víztömegeket hömpölygöttet a part sziklai felé. A sós tenger vízben a fűrdés igen kellemes volt.

Azután végig jártuk az egész telepet. A tengerparton közel 4 kilométer hosszúságban mindenütt árnyas sétány van, amely végig hosszant kerítéslen van ellátva. A sétány egyik részén agavét mutogattak, amely a múlt évben virágzott. Sokan néztek a csoda növényt, amely tudvalevőleg csak minden 100 évben virágzik egyszer.

Az est 7 órai hajóval vissza tértünk Fiu-

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

Szükséges azonban, hogy számadatokkal tudjuk a vallás és közoktatási magyar kir. Miniszteriumhoz benyújtandó kérvényünket támogatni és e czélból vidékünk jegyzői és tanítói karához fordulunk a következő kérelemmel: Legyenek szívesek:

1. községenként számszerint kimutatni azon gyügyermekök számát, a kik az 1907—1908. tanévben iskolakötelesek voltak;

2. kipuhatolni és névszerint összeírni azon gyügyermekket, akik az utolsó 8 év alatt tanulmányait középiskolában (polg., gymnasium, reál, felső ipariskola, kereskedelmi, tanítóképző stb.) idegen helyen végezték;

3. ezen idegen helyen tanuló ifjak közül hány tanul Magyarországi határain kívül;

4. hogy a külföldi iskolázatás tényéről megbízható kimutatást nyújthassunk, szükséges lesz azon iparos- és kereskedőtanoncokat is névszerint a jegyzékbe foglalni, akik a szomszédos külföldön az egyszerű iparos tanonciskolát látogatják;

5. a szülőköt megközelítőleg megtudni, mennyibe kerül nekik évente átlag egy fiu taníttatása.

Ezen adatokkal akarjuk igazolni először: hogy középiskolára kellő tanuló ifjuságunk lesz; másodsor: hogy egyik főterekvésünk nemzeti szempontból a sok stájer, német, horvát helyen tanuló magyar ifjat a magyarság részére visszaszerezni s végül bizonyítani óhajtjuk, hogy egy középiskola a járás anyagi helyzetét is mennyire javíthatja.

Ismerve a járás jegyzői és tanítói karának minden hazafias mozgalom iránti lelkesedését s kiváló buzgalmét, kérjük, legyenek szívesek a fenti adatokat pontosan összegyűjtve, legkésőbb 30 nap alatt Takáts R. István igazgató urhoz Muraszombatra beküldeni, hogy a terv készülvételehez szükséges aktiót mielőbb megindíthassuk.

Kérjük meg, kegyeskedjenek hatáskörükben a középiskola iránt a népből érdeklődést és lelkesedést ébreszteni; a néppel megértetni, hogy mily szellemi és anyagi előnyök háramlanának abból reájuk.

A szükséges nyomtatványt esatoljuk. Hazafias fíradozásunkért előre is halás köszönettel vagyunk Muraszombat, 1908. július 10.

Értekezleti megbízásból:

Dr. Geiger Vilmos,
járásorvos

Pösfay Pongréc,
főszolgabíró

Takáts R. István,
igazgató tanító

Mezőgazdasági kamarák.

Minden kisgazdát és földbirtokost egyaránt közvetlenül érdekel az intézmény, amelynek a közel jövőben való életbeletelteséről adott hírt Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a magyar gazdaságvesztésnek Paridon tartott kongresszusán. Ez az intézmény a mezőgazdasági kamara, amelynek hatásköre a tervezet szerint kiterjedne a mezőgazdasági élet minden mozzanatára.

Aról, hogy van-e szükség ilyen kamarákra, vitáznunk fölösleges. Igenis, van rájuk szükség. Kereskedő és iparos, vagy akár ügyvéd sokkal kevesebb van Magyarországon, mégis a kamarákba tömörültek, melyekben közös érdekeiknek védő bástyáit látják. Dacára annak, hogy van törvényük és intézményük száz és száz, amely a mezőgazdasággal foglalkozó néposztályok érdekeit szolgálja, mégis nagyon gyakran érezzük a hiányát olyan intézményeknek, amelyek közvetlen érintkezésben vannak egyes vidékek gazdálkodó közönségével és egyes felmerült esetekben rögtönösen intézkedni tudnak. Ki intézkedett eddig munkás és munkaadó között felmerült ügyekben? Ki intézkedett állategészségügyi, sőt tisztára mezőgazdasági szakdolgozatban? Csendő, szolgabíró, alispán és legfeljebb forunkat a földművelésügyi miniszter. Csupa hivatalos, törvényes fórum de nem szakértő fórum. Innen van az, hogy évtizedeken keresztül általános volt a panasz amiatt, hogy a par excellence földművelő Magyarországon nem gondolozák kellekopen a földművelés érdekeit. Mind-ezen hiányosságokat polóva van hivatala a mezőgazdasági kamara.

Késztelen, hogy tisztára a gazdák, a földműveléssel foglalkozók testülete lesz a mezőgazdasági kamara. De jól vigyázzunk, hogy demokratikus intézmény is legyen, amelyben a törpebirtokost semmivel se illesse meg kevesebb jog, mint a nagybirtokost. A kamarák fenntartása igen nagy penzbe fog kerülni és ez a teher nem a néhány földbirtokost, akik ugyanis könnyedén fizetik meg a kamarai illeték, hanem az amugy is súlyos adóteher által saanygatott kisgazdák vállait fogja nyomni. És nem is a tőke hatalma által mar

nyis eléggé megvédelemzett nagybirtokosok szorulnak ez új védő intézményre, hanem igen a kisgazdák. Ezért kell a mezőgazdasági kamarának első sorban a kisgazdák kamarájává lenni, mert ha nem lesz az, akkor elvesszette hivatását, akkor nem jelent majd egyebet, mint egy új terhet a magyar paraszti nyakán.

Óvakodni kell attól is, hogy pártpolitikai, nemzeti, vagy felekezeti tendenciák jussanak erveire a kamarában, amelynek mindenképp felett szakintézménynek kell lennie és így csak hátrányára volna minden olyan irányzat, amely nemesen szoros összefüggésben a földműveléssel.

Aggódsággal látjuk, hogy a mezőgazdasági kamara nem készül demokratikus intézménynek, amennyiben a kamarai választásoknál több szavazatot kontemplál a tervezet azoknak, a kiknek nagyobb birtoka van. Ennek a következménye az lesz, hogy az ország legtöbb vármegyéjében nem a gazdák összességének szellemében fogják vezetni a kamarát, hanem úgy, ahogyan néhány ottani nagybirtokosnak jól esik. Nos, nem érdemes a szegény kisgazdáknak újabb terheket vállalni csak azért, hogy érdekei fölött ne ő maga, hanem mások, nálánál gazdagabbak határozzanak. Kétségtelen voltatlant tény, hogy a nagybirtok érdekeivel igen gyakran nem azonosak a törpebirtok érdekeivel és semmi hajlandóságunk arra, hogy a kamarák keretében az érdekeket a nagybirtokosoknak kiszolgáltatassuk.

Kíváncsi lennénk, hogy a mezőgazdasági kamarák által felajánlott javajlatot gondosan átveddialják, alaposan megvitatassák, mert ismeteljük, a magyar népek csak demokratikus mezőgazdasági kamarák kellenek.

A jegyzők és az adóreform.

(—y) Úgy írják az újságok, hogy az országgyűlés özi ülészakának egyik első teendője lesz az 1909. évi állami költségvetés elfogadása után az adóreform elintézése, amire a kormány, különösen pedig a pénzügyminiszter különös súlyt helyez.

Hal hiszen ideje volna már a regóta sürgetett adóreformot egyszer már felő alá hozni, ideje volna már a mai igazgatlan adórendszer helyett egy újat, jobbat, tökéletesebbet a mostaninál behozni, de a pénzügyminiszternek már egyszer az országgyűlés elé terjesztett s a közvélemény és érdekeltek körök, szakferiák elítélő bírálatát következében átoldozás, kifolyozás, megjavítás vegett visszavont adójavaslatát meg atalakított formájukban sem fogják a követelményeknek megfelelni, mert hiányoznak fog azokból az amit évtizedek óta sürget a nemzet s igert annyi kormány, — hiányozni fog abból a — progresszivitás.

Nem most nem arról akarunk itt elmélkedni, hogy az adozó polgárok érdekeit miként fogja összeegyeztetni az államkincstár érdekeivel az összeszletelgalyandó adóreform, hanem arról eljtsünk néhány szót, hogy ez a reform mennyiben javítja meg a községi adminisztrációt, leveszi-e a községi jegyzők vállairól az adóbehajtás terheit, odózus munkáját?

A magyarországi községi és körjegyzők országos egyesülete újabb is memorandumot intézett ebben a fontos közérdeku kérdésben a kormányhoz, — esodálkozom a fölött, hogy a derek községi és körjegyzők kar nem az egyes vármegyey törvényhatóságok újjan igyekszik jogos törekvéseinek érvényt szerezni, — de úgy vagyunk informálva, hogy egyelőre meg nincsen remény arra, hogy az adóbehajtás körüli teendők levettemnek a jegyzők vállairól s külön e célra kivánczított állami közkegerek bizatnának.

Regesregóta hangzotatott panasz az, hogy a falusi jegyző a közzagzatásban olyan sokoldalú hatáskörrel, munkával van ellátva, hogy vále-mennyinek — egyik vagy másik hivatalos kötelessége elhanyagolása nélkül — lelkiismeretesen nem lehet eleget. Regesregóta kerik a jegyzők — a magyar közzagzatásnak ez agyonzaklatott páriái, e jobb sorsra érdemes derek magyar tisztviselői a közzagzatási státusnak, a falu népének e vezetői, irányítói — azt, hogy legalább az adó végrehajtás nehez, sok időt, munkát kívánó teendői alól mentessenek fel, hogy hivatásuk szernt tulajdonképeni kötelességeiket agyondolgozás, megérőltetés nélkül, lelkiismeretesen elathassák. Eddig haszlatlan zörgeltek — nem nyitottak meg nekik . . .

Eddig haszlatlan kertek, nem adattolt meg nekik . . .

méba. Társaságom szives figyelmét és vendég-szeretletét meg akarván halalni, meg hívtam őket vacsorára. Én az én helyemben akartam a vacsorát rendezni, de a hölgyeket a Bonavia szálló felé huzta a szívek, lévén ez a hétel tözszomszéd-ságában a felsőbb leányiskolának.

A Bonaviani szálló olasz vendéglő. Valóságos hétel és nem osteria. Szép étterme van, amelyben egy villamos zongora mulattatja a közönséget. Olyan anyiban a Dobraynal volt. Egyekbebe ellenben egy szabadalunozott rablóbanda. A kózt meg csak megjárja. Nem volt épen rossz, és nem is túlságosan drága. De az italtól rengeteg pénzt követeltek. Nehogy másnak is eszebe jusson valaha a fiúmei „Bonavia“ szállóban pezsgőt inni, nagy szegyenkeze megírom, hogy egy üveg velenzei (Fehérmogyé) Bellatin Braun féle, tehát egészen közönséges magyar pezsgőért 14 koronát számítottak. Hallatlan gyalázatoság és a rablással egészen rokon fogalom. Magyarországi akármelyik zugában megkapni ugyanez az italt 7 legfeljebb 8 koronáért, és a magyar tengerparton, ahova a szállítás épen nem kerül drágábbra, mint például Brassóba, 100 perzentelt többlet mernek kerüni. A legjobban a dolgoban az beszantott, hogy a pezsgő meleg volt, s hogy a hotelier nyilván valami balének nezett. Két napos kirándulásomnak ez volt az egyetlen bosszantott mozzanata.

A vacsora után kellemesen elbeszélgettünk. A kávéházban Zboray Aladárral töltöttük el az estét, s aztán egy éjfel felé nyugodóra tértem, hogy másnap megkezdjem a visszavonulást Muraszombat felé.

A vissza utazás részleteit már nem írom meg. Nemcsak azért mert nem történt velem semmi fejlegyzni való, hanem főképp azért, mert a nyújas olvasók között immar nagy az elégetlenség, hogy két napos utazásom már több, mint egy hónapja tart. Azonkívül Stern Hugó tisztelt barátom, már nagyon türelmetlen. Le akarja magáról mosni azt a gyanút, hogy ők csak Radkersburg mentek, s ugyancsak turezában óhajtt beszámolni arról a szép utazásról, amelyet ő és dr. Vratáris Iván a wörthi után tettek. Azaz, hogy csak dr. Vratáris tette a kirándulást a tavon, mert amint immar köztudomás tény Stern Hugó csak a tő mellé rándult ki, nem mervén rá menni a vízre.

Én tehát most elbueszom a m. l. olvasótól és beosnatott kerék, hogy ilyen sokáig utaltam kirándulásom elbeszélésevel.

De mégsem fejezhetem be anélkül, hogy megne említsen, hogy hazajövetem egy mogorva kepi, magas erős vállu, fekete hajú és bajszu ural utaztam. Supló Ferenc volt a Fiúmei horvát politikus. Kelletlen kinezusi alak. Elvott merülve egész utam a Budapesti Hirlap olvasásába. Jó formán csak akkor tűnt fel, mikor Prágerhofnál a magyar gyorsvonatra szállott. A kalauz figyelmelzetlenül rá, hogy ő az a híres ur. Nem szótlan embertársainunk rosszat kívánni, de ez a bácsi megérdemelte volna, hogy a gyorsvonat össze ütközött volna, de persze csak akkor, amikor én már nem ültem rajta.

(Vége.)

De még nincs minden elcsesze. A jegyzői kar tegye meg kötelességét, az adóreformmal szemben kifejezett aggályait, a jegyzői karra szerelmes intézkedéseket tegyek kérvényre a nyári melegen jörszét otthon hűsítő képviselői irak előtt s fogadtassák meg ezekkel, hogy a serelemek reparálását az öszi országgyűlési tárgyalásokon keresztül vizsgálják.

Ságis magodon s az Isten is megsegít, ezt a példászedet kövessék a jegyzők s régi panaszai, serelemeik orvosoltatni fognak.

HIREK.

— **Gróf Szápáry László** v. b. t. t. kedden délelőtt Muraszombatba érkezett. A gróf pénteken délután automobilon Bécsen keresztül Karisbadba és innen Ostendébe utazik.

— **Aczél József** királyi járásbíró e hó 15-én eszéadával együtt negy heti tartózkodásra Budapestre, onnan pedig hazájába Mármarosba utazott. Tavolletben dr. Szász Ferenc királyi járásbíró helyettesül.

— **Vardi Mano** kir. főmérnök pénteken városunkban időzött.

— **Abraham László**, szombathelyi kulturmemók főiyo hó 17-én megvizsgálta a battyándi vasúti pályatest újonnan készített átészreit.

— **Dr. Kocsár József** ügyvédjelölt, aranyfűzős ez agúis tagja, elátározott Muraszombattól. Őszintén sajnáljuk a derek fiatal ember távozását, aki a tarsas élet egyik legmozgékonyabb alakja, s a mulatságok állandó előtémazója volt.

— **Kinevezés.** Novák Alajos járásbíró-sági díjokat a miniszter irnokká nevezte ki a körmendi járásbíró-sághoz. Novák Alajos vezóvása alkalmával kártársai búcsulókat rendeztek tisztelőre a Fliszár-féle vendéglőben, amelyen megjelent a járásbíró-ság egész seregét és kezelő személyzete. Több felkötözötben ünnepekkel a távozó kártársát. A mulatság a késő éjjeli óráig tartott.

— **Koncz Janika Muraszombathban.** Érdekes vendége volt városunknak a múlt heten. Koncz Janika a 13 éves hegedűművész: volt itt pár napig édes apjával. Az ifjú hegedűs, aki Balassa Kalmán tanítványa, jelenleg a Nemzeti zenéde utolsó egyfolyamának növendéke, és oly művészi kvalitásokkal bír, hogy játéka mindenkit esodaltatja éjt. Fájdalom, nekünk nem volt alkalomunk a vármegyebeli esoda gyermeket nyilvánosan is hallani, mert mindössze egyszer játszott szűk körben Kacsó Ferenczén zongoratanárnőnél, a hol is csak igen kis társaság hallgathatta végig az ifj. művészt, ki a házi asszony jeles kísérte mellett néhány darabot játszott.

— **Adókövetés.** A III. oszt. kereseti adónak most folyó kivetése alkalmából sok panasz érkezett hozzánk az adókövetés aranytalán és igazságtalán volta miatt. Szükségesnek tartják figyelmeztetni, az érdekelteket, hogy az adóemelés ellen a felebbelést a határozat kihirdetésétől, vagy ha az írásban kézbesítetettétől számított 8 napon belül kell a kinevárti előadóhoz vagy helyetteséhez vevény ellenében írásban beadni a k. körjegyzői hivatalhoz.

— **Kavicsalmok az országúton.** Botányos állapotok vannak most a Mártonhely féle vezetó Csákány-muraszombati törvényhatóságú uton. Az úttest mindkét oldalán kavics almok vannak míg pár méter távolságra egymástól, úgy hogy a közlekedés válságoslag elvezésélyes, mert a jároművek nem tudják egymást elkerülni. Altitóg a múlt evben kirakott kavics almokat nem vette át az államepítészeti hivatal, s azért nem tergette el a kavicsot, de mindez nem lehet ok arra, hogy az országúton ily módon a közlekedés megnehezíttessék. Felhívjuk e botányos állapotra a hatóság és az államepítészeti hivatal főnökeit, s kérjük, hogy a kavicsalmok eltávolításáról a közönség érdekében mielőbb gondoskodjanak.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte dr. Hidvégi Miksa esáktornyai fiatal tekintélyes ügyvédet. Neje szűl. Schwarz Helén, élte virágában 30 éves

korában, hosszú és kínos szenvedés után Budapesten elhunyt. Bánatos ferje, kis árvája és nagy számú rokonság siratja a kiváló lelku úrnó halálát. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Megtört szívvel jelentjük, hogy dr. Hidvégi Miksának, szűl. Schwarz Helén, a legjobb gyermek hitvestárs, a szerető anyja, testvér és rokon, 1908. július hó 30-án, 30 éves korában, boldog házasságának 7-ik évében hosszú szenvedés után Budapesten elhunyt. A boldogultnak teteme Csáktornyaon az izraelita sírkert halottas házából, 1908. július hó 14-én délután 5 órakor fog örök nyugalomra helyeztetni. Csáktornyaon, 1908. július 14-én. Halála neki megváltás, nekünk merhetetlen fájdalom. Nyugodjék bekeben! Dr. Hidvégi Miksa, a ferj. Hidvégi Laciúka, a kis árva. Özv. Schwarz Jakabné, szűl. Fürst Regina anyja. Özv. Szwarc Lipótné, szűl. Schwarz Teréz anyosa. Szalai Mór, Szwarc Mórné, született Schwarz Juliska, Polgár Józsefné, szűl. Schwarz Teréz, Szalai Tivadár, Fischer Pálné, született Schwarz Szidónia, Dr. Blum Gyuláné, született Schwarz Iren, Dr. Szilárd Anninné, született Schwarz Gizella, testvérei. Sógork és sógorok.

— **Lezuhant cséplőgép.** Palmafa községben esütörtökön leszakadt a patak hídja a rajta keresztül vontatott cséplőgép sulya alatt. A gép erősen megrongálódott, de ember életben nem történt kár.

— **Javitják a battyándi templomot.** A battyándi ág. ev. gyülekezet meg a múlt hóban elhatározta, hogy templomának földemét (plafond) újra építi. Az építési munkálatokkal Takáts László műepítészt bízták meg. Az építkezést a jövő hó elején megkezdik.

— **Mértékhitelítés Muraszombaton.** A vármegyei merék hitelítési hivatal vezetóje Koncz János nyug. lakpénztári főpénztáros vasárnapot esütörtökig városunkban időzött s meghitelesítette, a legutóbbi hitelítés óta használatba vett mérlegeket.

— **Bokréta ünnepély.** Az új magyar korona szálóda építkezése gyorsan halad előre. A héten rakták az utolsó teglát a falakra. Meg is tartották az ily alkalmakkor szokásos ünnepélyt. 17-én délután felhúzták a virágos tenyfőt az egyik állásfára, miattal az egyik munkás szónoklatban hirdette a magashol a munka diadalát. Ezután az építető megvendégelte a munkásokat, kik sokáig mulattak vég cigányzena mellett.

— **Stern Hugó a Murán.** Tengeriszonyban szenvedő mernök barátunkat a minap elérte a vezéde. Ismeretes olvasóink előtt, hogy a jeles mernök, tisztán csak szárazföldi mernök, mert a vizet mód felett respektálja. Nem akarjuk mondani, hogy fel avított, csak modernül szólva ideges lesz. Történt vala pedig legközelebb, hogy a bíróság tőle, egy vitás kérdés eldöntéséhez szakértőnek hívta ki Korongra. A szakértői szemlek a mernök urunknál jól jövedelmének. Természetes dolog tehát, hogy barátunk repült a helyszínére. De ors!r! Alig kezdi el nézni és kezelni a terepet, ki tudódik, hogy a szántó föld átyulik a Mura tulsó partjára is, s ha azt meg akarják mérni esónak az ott kelnai a Murán. Teljesen meghibázatlan tudósítónk dr. Geiger Arthur jelentése szerint s mernök barátunk arca szemlátomást feheredni kezdett, mogyora nagyszáru verjétek eszepek gyöngyöztek szeppen ivezett homlokáról, terdei megrongyultak, s egy néhez sóhaj szált el vizgyűlő keléből. De a szakértői díj, és a kötelesség érzelt, legyőzte páni félelmét, s miként Zrinyi Miklos hósi elszántással kihírohat a vár kapuján, azonkpen lepergette Stern Hugó is óvatosan a hadikba, mely simán uszva szereszenes átvergődött a tulsó partra. Tudósítónk állítása szerint Stern Hugó fogadatim tett, hogy ezentül viz melléki szemlékre nem megy el, csak ha veltelennil Szombathelyre kerül.

Színház.

Valamivel jobban nézett ki az elhunlt heten a színház. Több volt a közönség s ha színészeink kibírják az itt tartózkodást, még egészen jó sasonúnk is lenne. A közönségnek mindig idő kell, amíg bele melegszik a színpártolásha. És e belemelegedéssel karöltve javulnak az előadások. A közönségtől függ minden. Ha van közönség, ha

látja a színész, hogy érdeklődnek a színház iránt, sokkal jobban játszik, gondosabban kidolgozza szerepet, szebben öltözködik, szóval jobb előadások vannak. Az üres ház láttára minden színészen — akármilyen nagy legyen is a bizalma a direktor erszenye iránt — kellemetlen utógondolatok támadnak s csak természetes, hogy ninesen olyan kedve, mint kellene a színjátszáshoz. Aztán meg ha üres ház előtt jól is játszik, nines meg az elismerés, vagy legalább onnek külső megnyilvánulása, a taps és az eljen. Egy üres ház levegője hűvös, míg a telt ház olyan meleg, izzó. Ott egymásra átragad a lelkesedés és készen van a siker. Azért hát a közönség önmagával cselekszik jól, ha elmegy a színházba.

Természetesen a színészekkel még jobbat tesz. Ezeknek kell a támogatás és Muraszombat híres volt arról mindig, hogy közönsége szeretett színházba járni. Most is legyen ily a régi tradíciókhoz és mutassa meg, hogy el tud tartani még egy hétig egy ilyen kis társulatot, amely egészen jó es tűrhető elvezethető előadásokat produkál.

A „Harang“ került színe szombaton este F. Rónai Erzsivel és Kovács Bandival a főszerepekben. Kovacsot már a legkülönbözőbb szerepekben láttuk, most már elvártuk tőle, hogy jól adja a Beneked tisztelőnek szerepét, melynek természetesen meg is felelt. Csak sajnálhatjuk, hogy Rónai Erzsit oly keveset láthatjuk a színpadon. Ahogy Zsolfi gazdasásonny játszottala, meggyőződés szerelhetünk arról, hogy a társulatnak egyik legkiforrottabb tagja, ki biztos játékában plasztikusan tudja visszatüköztetni a szerepeket megfelelő érzelmek.

Vasárnap délután „A mádi zsidó“ volt műsorán. Este a „Varázskeringőt“ adták színészeink másodszer és meggyegethették, sokkal jobb előadásban az elsőnél. Szerepeiket jobban begyakorolták és a mi fő, Helena hergőnének (Sárossy L.) nem volt az arca dagadt s így az ösziakték teljes volt. De egyenkint is jobb volt a szerepek előadása, mi ketségkivül Lórándinak, a fardáhatatlan rendezőnek köszönhetünk.

Hétfőn „Jani és Juczi“ játszóttak korábban a kelletlenül, mert még nem tanulták meg a darabot. Reméljük, a legközelebbi előadása a darabnak már jó lesz.

Annál sikerültebb volt az „Ingenyelők“ keddi előadása, mely a társulat egyik lelkének, P. Szabolcsi Josefinek jutalomjátéka volt. Őt dicsérünk felesleges, mert emlékté Muraszombatt közönsége kedves játéka által sokáig megfogja örízni. Feher, Kovácsné igen jól játszóttak. Meglepett benünkben azonban az, hogy a társulatnak azon tagjai kik csak kisebb szerepeket szottak játszani, pl. Zsemlye, szintén kitünően megállották helyüket.

Szerdán „A hárona feleség“ ment. Szabolcsi, Sárossy Iren, és Lányi Szidi volt Kovács Bandinak (Turi) a három felesége; egyik sikerültebb volt a másúknál.

Zsulott ház volt a „Berger Zsiga“ esütörtöki előadásán, örömeire Kmettynek, kinek ez este volt a jutalomjátéka. Ki is tett magáért. Nagy derültséget kellett a találó alkalmi kuple, mi Berger Zsiga (Kovács) enekelt a mi löversenyünkre. Tetszett nek meg Lusztig Izer (Földes) kuplé.

Lindau kedves operette, a „Milliódos kisasszony“ került színe penteken este. Lányi Sz. Nasa szerepében sokoldalúságáról tett újabb tanúságot. Nagy sikert arattak ennekjeikkel Sárossy I. (Betsy), Feher (a tükár), P. Szabolcsi J. (Harmat), Kovács (Feigenbaum) és Petre (Turteltaub).

Legközelebbi műsor a következő: Vasárnap délután Jani és Juczi, este A csikós. Hétfőn Boloh herczeg. Kedden Császár katonái. Szerdán Bolodok háza.

Itt említjük meg, hogy ez a hét az utolsó színházi hét. Az igazgató oly darabokat tűzött ki az előadásokra, melyeknek mindegyike igazán vonzó, de a „Császár katonái“, mely Kovács Bandinak lesz a jutalomjátéka, már is olyan telt házat ígér, melyet még kis városunk nem látott. Különbön is hisszük, hogy az utolsó hét bucsuelőadások megdnyike telt házat vonz magához, mert az igazgató oly darabokat hoz színe, melynek mindegyike megérdemli a támogatást.

Apró hirdetés.

Könyvtár órák. A muraszombati gazdakör könyvtára nyitva van naponla délelőtt 11—12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig szerdán délután 1—2 óráig áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

300/1908. vejr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíró-sági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. járás-biroságnak 1906. évi Sp. II. 4. 4. számú végzése következtében Dr. Vratáris Iván ügyvéd muraszombati lakos ifjú Rogán Alajos és Benkó Iván dióslaki lakosok ellen 107 kor. 75 f l és járulékaik erejéig 1908 június hó 27-én foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 780 K-ra beszállított következő ingóságok, u. m: bika, tehén, borjú, ló, szekér, és sertésekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a muraszombati kir. járás-biroság 1908-ik évi V. 2003. számú végzése folytán 107 kor. 75 fill. tőkétkövetelés, és járulékaiból meg hátralévő követelés és 1/2% járulékaik erejéig. Dióslakon ifjú Rogán Alajos lakásán megkezdve, itt végezve Benkó Iván lakásán folytatva leendő megtartására

1908. évi július hó 28-ik napjának

d. e. 11 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívathatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzítés mellett, a legfőbbet ígérőnek, szükség esetén beszáron aul is el fogják adni.

Muraszombat, 1908. évi július 14.

SZABADFFY JÓZSEF,
kir. bír. végrehajtó.**Hólyag papír**

befőzéshez, finom minőségű jutányos áron kapható:

Balkányi Ernő papirkereskedésben Muraszombat és Alsólendva.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziscser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, osztrál és meghűléseknél, bedörögésnél, söléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üvegeket fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozaiban csomagolva. Ára üvegekben K—50, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerésznél kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest, **Dr. Richter gyógyszeriára az „Arany orszálanhoz“**, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétkötés.

Kiadó egy két szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt. Bővebbet özv. Hartmann Frigyesné órás üzletében Muraszombat.

! Nélkülözhetetlen utmutató !

Körjegyzői, ügyvédi, járás-birosági és magán hivataloknak, községi bírálóknak, vendéglősök és magánosoknak nélkülözhetetlen utmutató

Muraszombati járás községeinek névjegyzéke

Ára
10 fillér

Feltüntetve: a községek új elnevezése ABC rendben, távolság Muraszombattól oda és oda és vissza kilométerekben, a község melyik körjegyzőséghez tartozik és annak utolsó postája, lakosainak száma. A bírósági kiküldött és végrehajtó napi díja és utazási illetménye kilométerenként.

Kapható: **Balkányi Ernő** könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

Ki szép akar lenni használjon **Aranka-Crém**et.

Egy téglay ára 1 korona, nagyobb rózsá színben 2 korona, Aranka szappan 70 fillér, Aranka mosdó víz 1 korona, Aranka hölgypor 1 korona, nagy 2 korona.

Kinek öszül a haja használjon **Aranka haj-íjtót** 1 üveg utastárással 2 korona.

Ki gyönyörű szőke haját akar használjon **Aranka hajszokitót** 1 üveg 1 kor, nagy 2 kor. Kapható: Muraszombatan Böles Béla gyógyszerertárában úgy a **Mintsek Géza** vegyészeti laboratóriumában

Kecskemét.

6 korona értékű rendelésnél ingyen csomagolás és szállítás.

Muraszombat és Vidéke
Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ára:

Égész évre 6 kor, félévre 3 kor.

Hirdetés és nyilttár a lap kiadóhivatal címére küldendők be.

UJDONSÁG!

Kombinált, csinos kivitelű és olcsó **jegyzék-könyvek**

Kapható: **Balkányi Ernő** papirkereskedésében Muraszombat.

Egy jó házból való fiu tanoncznak felvétetik. -- 3 évre ruházás nélkül, 4 évre ruházással -- Weisz Béla kereskedésében Bellatinczon.

Hirdetések a kiadóhivatalba küldendők.

Asztalosoknak

vagy magánosoknak bútör szállításra igen alkalmas erős csomagoló papír. Kilója 12 fillér. 5 kilónál kevesebb nem lesz eladva. Kapható: **Balkányi Ernő** papirkereskedésében Muraszombat.

**ALKALMI AJÁNDÉK
LEVÉLPAPIRT**

NÉZZÜNK

BALKÁNYI ERNŐ
PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

MURASZOMBAT és ALSÓLENDVA.

Falusi iskolások tankönyve.

Irta: Györffy János.

Kapható: **Balkányi Ernő** könyvkereskedésében Muraszombat.

Megérkezett

a legújabb kiadásu, művészi kivitelű képeslapok. — Megtekinthetők **Balkányi Ernő** könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

Könyvnyomdájában és könyvkészletében minden, a szabak vágó munkát elvállal.

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Benzinmotorok

gőzlokomobilok, utimozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, „losonczi drill“ vetőgépek, resiczai acélekék, teljes malomberendezések, stb., stb.

A. M. kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége,
BUDAPEST V., Váci-körut 32.

Kívánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költség vetest.

Nyomatott **Balkányi Ernő** gyorsajtóján, Muraszombatan.